

Bydgoszcz, maja 2019 r.

WOJEWODA KUJAWSKO – POMORSKI

WPS.VIII.431.5.2019

Pani

████████████████████
**Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Jeziorach Wielkich**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w związku z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm.), w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jeziorach Wielkich, Jeziora Wielkie 106/4, 88-324 Jeziora Wielkie, w dniach od 25 do 27 marca 2019 r. przeprowadzona została kontrola, w trybie zwykłym dotycząca realizacji ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2018 r. poz. 2134) przez:

- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy – kierownika zespołu kontrolnego, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr 175/19 z dnia 19 marca 2019 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr 173/19 z dnia 19 marca 2019 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie

Upoważnienia do kontroli Nr 174/19 z dnia 19 marca 2019 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,

[Dowód akta kontroli, str.19a-19c]

Zakres kontroli obejmował:

- prawidłowość przyznawania i wypłaty świadczeń wychowawczych w okresie zasiłkowym 2016/2017,
- wykorzystanie dotacji na koszty obsługi zadania wraz z wdrożeniem ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- organizacja komórek odpowiedzialnych za realizację zadania.

Okres objęty kontrolą: w zakresie przyznawania i wypłaty świadczeń wychowawczych oraz kosztów obsługi w okresie od 17.02.2016 r. do 30.09.2017 r.; w zakresie organizacji komórek odpowiedzialnych za realizację zadania do dnia 25.03.2019 r.

Na podstawie art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi organ właściwy. Organ właściwy może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

W związku z Zarządzeniem nr 8/2016 podjętym w dniu 4 marca 2016 r. przez Wójta Gminy Jeziora Wielkie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeziorach Wielkich został wyznaczony do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, co jest zgodne z art. 53 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Zarządzeniem nr 3/2016 podjętym w dniu 2 marca 2016 r. przez Panią [REDAKTURA] - Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeziorach Wielkich w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeziorach Wielkich, dokonano aktualizacji struktury organizacyjnej Ośrodka w związku w wejściem w życie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

[Dowód akta kontroli, str. 20-32]

Zespół kontrolny stwierdził, brak zapisu realizacji zadań z zakresu świadczeń wychowawczych w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeziorach Wielkich w okresie do dnia 29.01.2017 r. Z wyjaśnień Kierownika GOPS z dnia 28 marca 2019 r.

wynika, iż „...w związku z wdrożeniem ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci zgodnie z Zarządzeniem nr 3/2016 z dnia 2 marca 2016 r. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeziorach Wielkich przyjęto regulamin organizacyjny uwzględniający realizację zadań w ramach powyższej ustawy. Uchwałą Nr XVI/85/2016 z dnia 30 stycznia 2017 r. dokonano zmian w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeziorach Wielkich poprzez dodanie realizacji zadań w ramach powyższej ustawy. Zmiana w statucie nastąpiła w dniu 30 stycznia 2017 r. w związku ze spiętrzeniem realizacji wielu zadań w tut. Ośrodku”.

[Dowód akta kontroli, str. 34-38]

Decyzje administracyjne w okresie zasiłkowym 2016/2017 poddane kontroli wydawane i podpisywane były z upoważnienia Wójta Gminy Jeziora Wielkie przez osobę posiadającą aktualne i kompletne do tego upoważnienia. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej posiadali stosowną delegację do prowadzenia postępowań administracyjnych w przedmiotowym zakresie:

- pani [REDAKTOWANE] – inspektor ds. świadczeń rodzinnych, do prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego, Upoważnienie Wójta Gminy Jeziora Wielkie z dnia 21 marca 2016 r. oraz z dnia 01 lipca 2016 r.
- pani [REDAKTOWANE] – inspektor ds. świadczeń rodzinnych, do prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego oraz do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach, Upoważnienie Wójta Gminy Jeziora Wielkie z dnia 21 marca 2016 r.,
- pani [REDAKTOWANE] - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Upoważnienie Wójta Gminy Jeziora Wielkie z dnia 21 marca 2016 r. do prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego oraz do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach,
- pani [REDAKTOWANE] – referent ds. świadczeń rodzinnych, do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń wychowawczych oraz w zakresie dotyczącym ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” Upoważnienie Wójta Gminy Jeziora Wielkie z dnia 2 stycznia 2019 r.

[Dowód akta kontroli, str. 90-101]

Z wyjaśnień Pani Kierownik GOPS w Jeziorach Wielkich wynika „...że w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w proces wdrażania zaangażowanych zostało 2 pracowników Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Jeziorach Wielkich:

1. [REDAKTOR] – inspektor ds. świadczeń rodzinnych od kwietnia 2016 r. do 31 grudnia 2017 r. (od 01 stycznia 2019 r. – przejście na emeryturę)
2. [REDAKTOR] – inspektor ds. świadczeń rodzinnych, zatrudnienie w następujących okresach:
 - od 15 marca 2016 r. do 14 czerwca 2016 r.,
 - od 01 lipca 2016 r. do 31 grudnia 2018 r.”

Ponadto Pani [REDAKTOR] – referent ds. świadczeń rodzinnych, od 02 stycznia 2019 r. zajmuje się realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

[Dowód akta kontroli, str. 102]

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ustalenia uprawnień do przyznawanych świadczeń wychowawczych. Decyzje administracyjne zawierały wymagane przepisami prawa pouczenia o możliwości i trybie odwoławczym, a także sformułowanie o konieczności informowania o wszelkich zmianach mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

[Dowód akta kontroli, str.231-238]

Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

Wojewoda Kujawsko-Pomorski w 2016 r. decyzjami przyznał Gminie Jeziora Wielkie na realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących wsparcia rodzin w ramach Programu Rodzina 500+ kwotę 2.551.419,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 2.544.029,74 zł. Na podstawie comiesięcznych sprawozdań finansowych z realizacji budżetu Wojewoda przekazał Gminie Jeziora Wielkie dotację w kwocie 2.551.419,00 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował środki w kwocie 2.544.029,74 zł w tym środki dotyczące wdrożenia programu w kwocie 10.563,00 zł. Zwrot niewykorzystanych w 2016 r. środków wyniósł **7.389,26 zł** (zwrotu dokonano 30 grudnia 2016 r. tj. zgodnie z terminem określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn.zm.). Prezentowane dane w sprawozdaniu pn: „Realizacja Programu Rodzina 500+ w 2016 r. (stan na koniec grudnia)” są zgodne z obrotami konta 852 85211 3110 i sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r. w zakresie dotacji z budżetu państwa.

2. Specyfikacja wydatkowanej dotacji

Paragraf	Nazwa	Kwota w zł
3110	Świadczenia społeczne	2.494.146,80
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	15.050,24
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	2.591,66
4120	Składki na Fundusz Pracy	444,73
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	19.989,90
4300	Zakup usług pozostałych	8.910,81
4440	Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	820,44
4700	Szkolenia świadczenia wychowawcze	2.075,16
Razem	X	2.544.029,74

[Dowód akta kontroli, str.136]

Na podstawie dowodów księgowych ustalono, że szkolenia pracowników dotyczyły między innymi szkoleń z zakresu świadczeń wychowawczych, tj.: szkolenie „Program 500+” – Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Sposób i tryb postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego (uczestnik: p. ██████████), szkolenie „Praktyczne problemy ze stosowaniem ustawy o świadczeniach rodzinnych w świetle ostatnich zmian” (uczestnik p. ██████████), „Świadczenia rodzinne – aktualne problemy” (uczestnik p. ██████████), „Szkolenie z oprogramowania do obsługi świadczeń wychowawczych – Rodzina 500+” (uczestnik p. ██████████, p. ██████████). W ramach szkolenia pn: „Praktyczne problemy ze stosowaniem ustawy o świadczeniach rodzinnych w świetle ostatnich zmian” podejmowana była tematyka świadczeń wychowawczych.

[Dowód akta kontroli, str. 186-190]

Zgodnie z art. 52 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci koszty obsługi realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w 2016 r. wyniosły (49.883,00 zł) nie więcej niż 2% otrzymanej dotacji w wysokości 2.551.419,00 zł na świadczenia wychowawcze ($2.551.419,00 * 2\% = 51.028,38$)

3. Dotacje na wdrożenie ustawy

Wojewoda na wdrożenie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, przyznał Gminie Jeziora Wielkie kwotę **10.563,00** zł. Z faktur zaewidencjonowanych wynika, że wydatkowano **10.603,18** zł, która została wydana zgodnie z przeznaczeniem. Środki na wdrożenie ustawy w wyżej wymienionej kwocie zostały przeznaczone na zakup m.in. wyposażenia stanowisk pracy, materiałów biurowych, licencji oprogramowania do obsługi świadczeń wychowawczych.

[Dowód akta kontroli, str. 208-228]

L.P	Nr dokumentu księgowego	Kwota z dokumentu w zł (wartość faktury)	Środki z 500 plus	§ zgodnie z opisem z analityki kont	§ zgodnie z dokumentem	Opis wydatków zgodnie z fakturą
1.	50/2016	140,37	140,37	§4700	§4700	Szkolenie - delegacja
2.	34/2016	157,09	157,09	§4700	§4700	Szkolenie - delegacja
3.	03/2016	1009,20	1009,20	§4010	§4010	Wynagrodzenie za marzec 2016 r.
4.	03/2016	173,79	173,79	§4110	§4110	Składki od wynagrodzenia - ubezpieczenia społeczne
5.	03/2016	24,73	24,73	§4120	§4120	Składki od wynagrodzenia - fundusz pracy
6.	0034/16/SRS	338,00	338,00	§4210	§4210	Zakup wydruków - wnioski, oświadczenia
7.	2165828171	1700,00	1700,00	§4210	§4210	Zakup artykułów biurowych
8.	1/4/2016	6 900,00	6 900,00	§4210	§4210	Zakup mebli biurowych
9.	DPL/INV/15/88226	160,00	160,00	§4210	§4210	Zakup oprogramowania.
	SUMA	10 603,18	10 603,18			

Z wyjaśnienia Pani Kierownik ██████████ – Kierownika GOPS w Jeziorach Wielkich wynika, iż „...w związku z otrzymaną dotacją celową na wdrożenie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wydatkowano kwotę

10.603,18 zł z tego z dotacji celowej na wdrożenie ww. ustawy – 10.563,00 zł, ze środków na koszty obsługi dla organu właściwego – 40,18 zł”.

[Dowód akta kontroli, str. 229]

4. Ocena losowo wybranych akt świadczeniobiorców

Szczegółowe badanie próby 30 wniosków (R.B, P.B., S.B., E.D., S.D., R.F., E.G., S.J., N.J., P.K., I.K., M.W., M.K., M.K., D.K., E.L., E.Ł., Ż.Z., A.N., D.O., D.P., S.S., M.Sz., A.Sz.,D.T., M.K., A.M., M.R., M.Sz., L.Z.) – otrzymujących świadczenie w okresie od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w ramach Programu Rodzina 500 + wykazało, że formularze wniosków o ustalenie uprawnień do świadczenia wychowawczego były kompletne i zgodne ze wzorami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2016 r. poz. 214 ze zm.), w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2017 r. poz. 1465).

W toku czynności kontrolnych w wyniku analizy ww. akt świadczeniobiorców nie stwierdzono nieprawidłowości w przyznawaniu osobom uprawnionym prawa do świadczenia wychowawczego.

[Dowód akta kontroli, str. 231-238]

W dniu 18 lutego 2019 r. pismem znak: WPS.VIII.431.5.2019 zespół kontrolny zwrócił się z zapytaniem o liczbę wydanych decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych w okresie zasiłkowym 2016/2017, w tym decyzji przyznających, odmownych oraz przyznających świadczenia w formie rzeczowej.

W odpowiedzi na ww. pismo Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wyjaśniła, iż w okresie zasiłkowym 2016/2017 zostało wydanych **471 decyzji administracyjnych** w sprawie świadczeń wychowawczych, w tym:

- decyzje przyznające prawo do świadczenia wychowawczego – 452, w tym 1 decyzja w sprawie przekazania świadczenia w formie rzeczowej,
- decyzje odmawiające prawa do świadczenia wychowawczego – 19.

[Dowód akta kontroli, str. 14-15, 230]

Wydawanie decyzji administracyjnych w okresie zasiłkowym 2016/2017 określających uprawnienia do świadczeń wychowawczych oraz ich pierwsze wypłaty następowały w terminie określonym w art. 49 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, tj. w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia złożenia wniosku z prawidłowo wypełnionymi dokumentami. Średni czas upływający pomiędzy dniem złożenia wniosku, a pierwszą wypłatą świadczenia wyniósł **31,5 dni**.

[Dowód akta kontroli, str.255-256]

Wypłaty świadczeń wychowawczych należnych za grudzień 2016 r. dokonano zgodnie z apelem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2016 r. przed Świątami Bożego Narodzenia, tj. 15 i 19 grudnia 2016 r.

[Dowód akta kontroli, str. 230]

Podstawa prawna decyzji administracyjnych winna cechować się zwięzłą i przejrzystą regulacją prawną, tzn. wskazać zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji.

W decyzjach administracyjnych dotyczących uprawnień na okres zasiłkowy 2016/2017 podlegających analizie przez zespół kontrolny stwierdzono wskazywanie w podstawie prawnej również przepisów prawa dotyczących uzasadnienia faktycznego przyznania uprawnień do świadczenia wychowawczego oraz pouczenia o przysługującym prawie do wniesienia odwołania od decyzji.

5. Weryfikacja wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów

Jednostka dokonywała weryfikacji wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów przed wydaniem decyzji przyznającej uprawnienia do świadczeń wychowawczych stosownie do wytycznych MRPiPS.

Wyjaśnienia w tym zakresie złożyła Pani ██████████ – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeziorach Wielkich: „...jednostka dokonywała weryfikacji wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów zgodnie z wytycznymi ...”.

[Dowód akta kontroli, str. 230]

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność ocenia się: pozytywnie.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,

- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności)¹.

Kontrolę wpisano do książki kontroli nr 4/2019.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia do kontroli.

W Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie dokonano żadnych sprostowań/ skreśleń/ uzupełnień.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Pani ██████████
██████████ - Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeziorach Wielkich dokonywanie na bieżąco aktualizacji Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w sytuacji nałożenia przepisami nowych zadań z zakresu spraw realizowanych przez jednostkę, a także uwzględnianie w podstawie prawnej decyzji administracyjnej zwięzłej i przejrzystej regulacji prawnej, tj. wskazanie zastosowania w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji, zgodnie z art. 107 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pani w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

¹ Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli realizowanych przez pracowników Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.